

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Petr Mrkývka © 2020/21

- Vznik: 1. 7. 2002
- Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů
- Centralizovaný orgán České republiky
- Organizační složka státu
- Účetní jednotka
- Rezort: MF

Věcná působnost

- řízení před soudy, rozhodci nebo stálými rozhodčími soudy, správními úřady a jinými orgány,

kvazi **ADVOKÁT**

- právní stanoviska,

EXPERT

- další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy a ZÚZSVM

SPRÁVCE

Působnost k jednání ve věcech

majetku státu:

- Úřad vystupuje v řízení **za stát** jako příslušná organizační složka, s příslušností hospodařit s tímto majetkem (správce) nebo
- **namísto organizačních složek**, kteřé jsou příslušné hospodařit s předmětným majetkem státu, podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů („advokát“)

právní pomoci: *dohoda*

- **Obcím** – „advokát“ = v řízení vystupuje namísto obce, nebo
- jako **vedlejší účastník** na straně obce

Expertní působnost

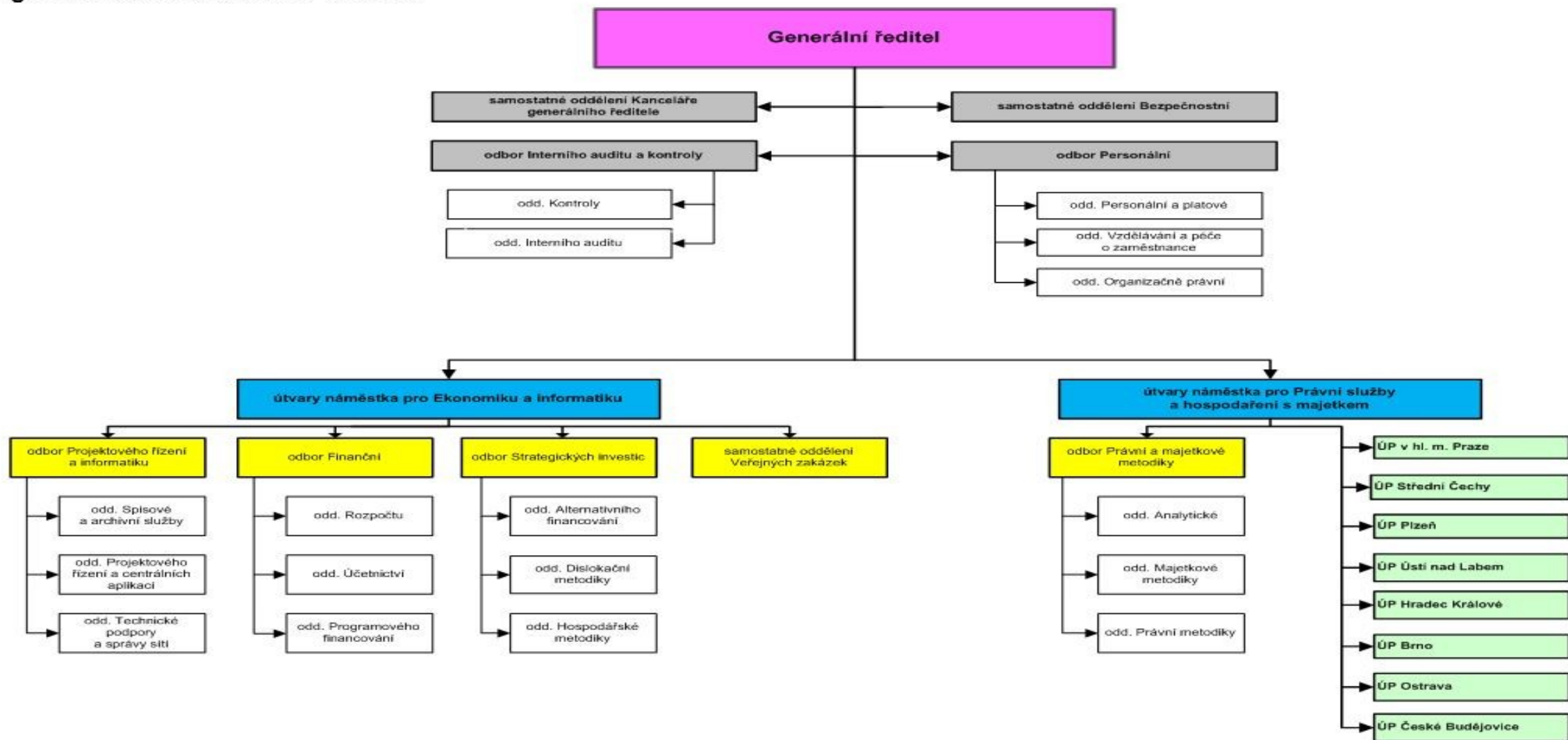
- Úřad zpracovává právní stanoviska **v jednotlivých věcech** týkajících se **majetku** na základě *žádosti* organizačních složek státu a státních organizací.

Organizace úřadu

- Sídlo: Praha
- Územní pracoviště – dle sídel krajských soudů – stejný obvod
- Odloučená pracoviště – v okresních městech (ne vždy)
- Referáty – např. Jeseník, Přerov

(uplatňuje se administrativní členění státu z roku 1960)

Organizační schéma Úřadu od 1. 7. 2015

Jednání úřadu

1. Výlučné
2. Dohodnuté
3. Vedlejší účastenství

Výlučné jednání úřadu 1/3

- Jedná za stát (oss)
- Jménem státu
- zahrnuje veškeré procesní úkony, které by v řízení mohla za stát vykonat příslušná organizační složka.

Výlučné jednání úřadu 2/3

I. před tuzemskými soudy a rozhodčími orgány ve věci určení vlastnického práva státu

- 1. k nemovité věci, jejíž ocenění podle zvláštního právního předpisu přesahuje v době zahájení řízení částku 25 000 000 Kč,
- 2. k nemovité nebo movité věci prohlášené za národní kulturní památku,
- 3. ke stavbě, která je sídlem Parlamentu, prezidenta republiky, vlády, ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu, Ústavního soudu, Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího kontrolního úřadu, nebo pozemku touto stavbou zastavěnému,
- anebo ve věci vyklizení uvedených nemovitých věcí, popřípadě vydání uvedené movité věci,

II. před tuzemskými soudy a rozhodčími orgány ve věci peněžitého plnění převyšujícího 50 000 000 Kč a v obchodních věcech 250 000 000 Kč,

III. před zahraničními a mezinárodními soudy a rozhodčími orgány ve věci peněžitého plnění převyšujícího 50 000 000 Kč a v obchodních věcech 100 000 000 Kč,

IV. před Ústavním soudem o ústavní stížnosti v případech, kdy podaná ústavní stížnost souvisí s věcí týkající se majetku.

Výlučné jednání úřadu 3/3 – aktivní legitimace

Úřad podává z vlastního podnětu anebo z podnětu Nejvyššího kontrolního úřadu nebo Ministerstva financí žalobu a dále jedná v řízení před soudy ve věci:

- a) určení vlastnického práva státu,
- b) určení neplatnosti smlouvy o převodu věci z vlastnictví státu nebo
- c) vydání bezdůvodného obohacení na úkor státu,

jestliže takovou žalobu dosud nepodala příslušná organizační složka.

Nepovažuje-li Úřad podnět za opodstatněný, vyrozumí o tom s uvedením důvodů toho, kdo podnět podal, a příslušnou organizační složku – zásada hospodárnosti

Výjimky z výlučného jednání

- a) měl-li by Úřad jednat v řízení ve věci týkající se majetku, s nímž je příslušné hospodařit **Ministerstvo obrany**; to neplatí, jde-li o určení vlastnického práva státu anebo o vyklizení nemovité věci, popřípadě vydání movité věci anebo o určení neplatnosti smlouvy o převodu nemovité věci z vlastnictví státu,
- b) měl-li by Úřad jednat v řízení ve věci týkající se majetku, s nímž je příslušná hospodařit **Bezpečnostní informační služba**, a přitom by takovým postupem mohly být ohroženy bezpečnostní zájmy státu; v pochybnostech je rozhodující stanovisko Úřadu,
- c) je-li Úřad sám příslušnou organizační složkou
- d) vylučuje-li to zvláštní právní předpis nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv,
- e) měl-li by Úřad jednat v řízení namísto příslušného orgánu, kterému zvláštní právní předpis přiznává způsobilost být účastníkem v tomto řízení a který má pro toto řízení i procesní způsobilost,
- f) jde-li o řízení týkající se ochrany zahraničních investic,
- g) jde-li o řízení o výkon rozhodnutí.

Dohodnuté jednání

- Nejedná se o výlučné jednání
- Forma: zápis, náležitosti v zákoně. Nelze dohodnout žádné podmínky, které by Úřad omezovaly ve způsobu jednání v řízení.
- Možnost vstupu do řízení
- Nelze: ./.

Případy, kdy nelze uplatnit institut dohodnutého jednání – překážky

- a) vylučuje-li to nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán a která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv,
- b) měl-li by Úřad jednat (§ 2) v řízení namísto příslušného orgánu, kterému zvláštní právní předpis přiznává způsobilost být účastníkem v tomto řízení a který má pro toto řízení i procesní způsobilost,⁶⁾
- c) jedná-li Úřad v řízení v rámci výlučného jednání,
- d) jestliže se Úřad v tomto řízení přímo účastní (§ 11),
- e) je-li již příslušnou organizační složkou zajištěno pro řízení zastoupení na základě plné moci,
- f) vystupuje-li Úřad v řízení za stát jako příslušná organizační složka (§ 18, 19),
- g) jestliže se již Úřad pro totéž řízení takto dohodl s jinou organizační složkou.

Vedlejší účastenství

- Institut procesního práva
- Do řízení Úřad vstupuje z vlastního nebo jiného podnětu anebo na výzvu účastníka řízení učiněnou prostřednictvím soudu.
- Může vystupovat za stát jako vedlejšího účastníka v občanském soudním řízení před soudy v jakékoli věci týkající se majetku, se kterým je příslušná hospodařit státní organizace podle zvláštního právního předpisu má-li stát právní zájem na výsledku takového řízení.
- Úřad jedná jménem státu. Jeho jednání zahrnuje veškeré procesní úkony, které v řízení podle zvláštního právního předpisu může činit vedlejší účastník – viz OSŘ

Překážky vedlejšího účastenství

- a) jedná-li Úřad v řízení v rámci výlučného jednání
- b) Jedná-li Úřad v řízení v dohodnutém jednání
- c) jestliže se Úřad v tomto řízení přímo účastní
- d) vystupuje-li Úřad v řízení za stát jako příslušná organizační složka

Přímá účast

Úřad je způsobilý být sám účastníkem občanského soudního řízení a má pro toto řízení procesní způsobilost, *pokud* v případech doloženého majetkového zájmu státu a v souladu se zvláštním právním předpisem podává návrhy na zahájení řízení před tuzemskými soudy o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví věci nebo smlouvy o převodu cenných papírů, jejichž účastníkem není stát ani státní organizace, anebo do takového řízení vstupuje.

Úřad postupuje takto **z vlastního podnětu** anebo **z podnětu orgánů činných v trestním řízení, České národní banky** nebo **Ministerstva financí**.

Nejsou dotčena oprávnění státního zastupitelství.

Překážky: uplatnění jiných jednání; návrh podalo státní zastupitelství

Zastupování obcí

- **Jen před soudy**
- Jen v řízení, ve kterém je proti obci uplatněn nárok na určení vlastnického práva k nemovitosti nebo jejímu příslušenství, které obec nabyla od státu, nebo nárok na vyklizení této nemovitosti.
- Bezplatně
- Dohoda

Překážky:

- a) jestliže žalobcem je stát nebo státní organizace,
- b) jedná-li Úřad v řízení viz výše nebo je vedlejší účastník v řízení (§13d)
- c) vystupuje-li Úřad v řízení za stát jako příslušná organizační složka.

web

- www.uzsvm.cz

Schéma převzato z www.uzsvm.cz